Stadskerk Nijmegen (OCP), 4 april 2021, Paasmorgen
Voorganger: ds. Perla Akerboom-Roelofs (PKN), Nijmegen
Deze viering is te zien/beluisteren op:
https://www.stadskerknijmegen.nl/vieringen-terugkijken/

Naar aanleiding van deze viering schreef de voorganger onderstaande 'pastorale brief':

Paasmorgen 2021 Stevenskerk

Lieve gemeente! …..

De laatste paasdagen heb ik me een paar dingen afgevraagd

1. Wat betekent de paaskaars?
2. En waarom vieren we geen Heilig Avondmaal of Eucharistie?

Eén

De brandende paaskaars wordt binnengedragen op paasmorgen, want in de paasnacht waren we niet in de Stevens kerk aanwezig om een 'paaswake' te vieren.
Zoals vele generaties christenen in de gehele wereld , nu doen, in navolging van de eerste christenen, zullen wij dat ook moeten navolgen. Maar: wat er niet kan, zullen we moeten uitsluiten omwille van wat er wel kan! Waken in de nacht en een Licht op de stoep zetten, bijvoorbeeld.
Drie maal wordt het 'Licht van Christus' door de drager/draagster van de kaars luid gezongen en beantwoord door de gemeenschap met 'Heer, God wij danken U! '
Het Licht van Christus wordt gesymboliseerd door de brandende paaskaars, die het gehele jaar in de kerk aanwezig is, zoals het Licht van Christus het gehele jaar bij de diensten aanwezig is, en in ons leven aanwezig is. Steeds als wij de zondag, de achtste dag, vieren, de dag van de opstanding, of de dag van de verrijzenis van Christus, dan steken wij de paaskaars aan. En dan weten wij, dat Christus in ons midden is. De altaarkaarsen worden dus aan de paaskaars aangestoken en niet omgekeerd.
Maar ook als we geen kaars kunnen branden en in de grootste duisternis zijn, weten we dat Christus in ons midden is. Een kaars helpt.
Bij de aanvang van de dienst is het dus goed, wanneer de paaskaars al is aangestoken, want in onze kerken zijn door de week nog allerlei andere activiteiten en seculiere bijeenkomsten, waarbij de paaskaars geen rol speelt; het is immers 'het Licht van Christus' en niet zomaar een mooie dikke kaars, die prachtig is bij een huwelijksviering of bij een begrafenis, waarvoor de kerk is afgehuurd. Daar moeten we dus niet zo luchtigjes mee omspringen, als we onze tekenen en symbolen als christenen zorgvuldig willen bewaren!
Nu heb ik het over het gemakkelijke seculiere gebruik van kaarsen en in het bijzonder van de paaskaars. Maar ook wij christenen kunnen er soms van alles van maken. Want een kwartier

voor de dienst op paasmorgen werd me als voorganger gevraagd om de paaskaars te laten aansteken met een lichtje vanuit Oosterhout/Lent/Ressen, waar men wel de paasnacht had gevierd. Daar was het paaslicht aangestoken en dat moest nu doorgegeven worden vanuit die gemeenten aan de overkant van de Waal naar Nijmegen. Een zeer mooie gedachte! De voorzitter van het bestuur van het Oecumenisch City Pastoraat heeft dat ook overtuigend gedaan.
Maar….let wel: de paaskaars is geen Olympische vlam! Dit Licht van Christus kan je niet zomaar als een lichtje doorgeven! Het is maar een kaars, ja . Maar het betekent veel meer! Het betekent de lijdende Christus, die ondanks alles ook in de paaskaars wordt uitgedrukt! Zijn dood staat ook midden in ons leven.
Waar zijn bijvoorbeeld de wierookkorrels, die de nagels op het kruishout verbeelden ? Waarin is voor een christelijke gemeenschap duidelijk wat het lijden van Christus betekent en hoe verhoudt zich dat tot het Licht van Christus? Hoe actueel is dat voor onszelf? Ik ben er nog niet uit.

Twee!

En waarom vieren we geen Heilig Avondmaal of Eucharistie ? Er zijn gemeenschappen, kerken, die wel het brood delen. Met zelf van de schaal genomen hosties. Of aangereikt met een tangetje. En er zijn kleine papieren bekertjes.
Wat maken we dan van het sacrament? Een praktisch uitgedachte handeling: of alleen de priester eet en drinkt , voor u allen? Of onder één gedaante? Er komen bij mij allerlei niet zo gelovige gedachten voorbij, die zelfs ridicuul schijnen. Maar er zijn echt serieuze christenen, die ervan uitgaan, dat als er geen communie wordt gevierd, de Dienst niet helemaal echt is. Maar wat weegt zwaarder in een gemeenschap: de claim om het heil te moeten ontvangen of de solidariteit met de medemens die in gevaar is?
Zodra er afgeweken moet werden van het ‘normale’, wordt duidelijker waar de handeling, het met elkaar communiceren, voor staat.
Ik vergelijk het met een belevenis van mij bij een begrafenisdienst in een rooms-katholieke kerk, waarbij uitdrukkelijk werd gezegd door de priester, dat niet-katholieke kerkgangers niet de communie konden ontvangen, maar als ze hun rechterarm schuin voor de borst hielden, kregen ze de zegen: een kruisteken op het voorhoofd. Mijn eerste reactie was: ‘Ik ga niet, is die nou helemaal achterlijk!’ Toen dacht ik: ‘Ik houd gewoon mijn hand op. Kijken wat er dan gebeurt.’ Maar ja, ik was daar wel als lutherse dominee aanwezig; ik had ook een lied gezongen en een psalm gelezen in de dienst…… Ik was er alleen en kon met niemand overleggen en mijn rij kwam zo aan de beurt. Toen besloot ik om naar voren te gaan met mijn arm voor mijn borst gekruist, tenslotte was ik hier gast; het voelde als ongenode gast, maar vooruit, niet geaarzeld.
Toen ik bij de priester kwam om mijn zegen te ontvangen, was daar ineens een grote aarzeling bij de voorganger. Hij had de hostie al in de hand, moest die terugleggen op de schaal en keek me aan , want nu moest hij mij aanraken. Natuurlijk wist hij wel meteen weer wat hij moest doen: ik kreeg mijn kruisje en hij pakte de routine weer op.

Gaan wij dat ook doen, als het weer mag? Of zien we na en in het onderbreken van de routine meer de zin van wat het Lichaam en het Bloed van Christus voor ons betekent? Het mysterie in het sacrament?

Ten slotte geef ik u de tekst van het Evangelie van Johannes, door Thomas Naastepad vertaald.

Opstanding volgens Johannes Johannes 20 : 1 -10 – 18

1. En op de eerste van de week
   gaat Maria Magdalena, vroeg,
   terwijl het nog duister is, naar het graf,
   en zij ziet de steen van het graf weggenomen.
2. Zij dan snelt heen
   en gaat tot Simon Petrus
   en tot de andere leerling, dien Jezus liefhad en zegt hun:
   ze hebben de Heer genomen uit het graf,
   en wij weten niet waar ze Hem hebben gelegd .
3. Petrus ging dan uit, en de andere leerling,
   en zij gingen tot het graf.
4. En de twee snelden tezamen;
   en de andere leerling liep vooruit, haastiger dan Petrus
   en hij ging als eerste tot het graf,
5. En neer bukkend ziet hij de windselen liggen,
   nochtans ging hij niet binnen.
6. Simon Petrus gaat derhalve ook, hem volgend
   en hij ging binnen in het graf,
   en hij aanschouwt de windselen, die daar liggen
7. en de doek die op Zijn hoofd was,
   niet liggend bij de windselen,
   maar terzijde op een plaats samengevouwen.
8. Toen dan ging ook de andere leerling binnen,
   die het eerst tot het graf was gegaan
   en hij zag en geloofde.
9. Want ze kenden nog niet de Schrift,
   dat Hij moest opstaan uit de doden.
10. En de leerlingen gingen wederom heen, tot zich zelven.

11. Maria was dan gaan staan buiten bij het graf, wenend,
    en terwijl zij weende, bukte zij zich in het graf,
12. en zij aanschouwt twee boden
    in het wit neergezeten,
    één bij het hoofd en één bij de voeten
    waar het lichaam van Jezus lag.
13. En die zeggen tot haar:
    Vrouw, wat weent gij?
    Zij zegt hun: omdat ze mijn Heer hebben genomen
    En ik weet niet waar ze Hem hebben gelegd.
14. En toen zij dit had gezegd
    keerde zij zich achterwaarts
    en zij aanschouwt Jezus, daar staande,
    en zij had niet geweten dat het Jezus was.
15. Jezus zegt haar: vrouw,
    wat weent gij?
    Wie zoekt gij?
    Zij menend dat hij de hovenier is,
    Zegt Hem:
    heer , als gij hem hebt gedragen,
    zeg mij waar ge Hem hebt gelegd
    en ik zal hem nemen.
16. Jezus zegt haar: Maria!
    En die zich omkerend, zegt hem
    in het Hebreeuws : ‘rabbouni’,
    hetwelk wordt gezegd: leermeester.
17. Jezus zegt haar: houd mij niet vast,
    want ik ben nog niet opgegaan tot de Vader.
    Maar ga uit tot mijn broeders, en zeg hun:
    Ik ga op tot mijn Vader en uw Vader,
    en mijn God en uw God.
18. Maria Magdalena, gaat
    en boodschapt aan de leerlingen

dat zij de Heer heeft gezien
en dat Hij haar deze dingen heeft gezegd.

Perla Alerboom-Roelofs, perlaakerboom@hotmail.com